

कृतवर्माणा च सहितं दृष्ट्वा शल्यमवस्थितं । वैराटिः समरस्त्राघी शङ्खः परबलार्दनः ।
 सद्यः क्रोधात् प्रज्ज्वाल हविषा हव्यवाडिव । स विस्फार्य महचापं शक्रचोपापमं बली ।
 अभ्यधावज्जिघांसुर्वै शङ्खो मद्राधिपं युधि । महता रथवंशेन समन्तात् परिवारितः ।
 सृजन् वाणमयं वर्षं प्रायाच्छल्यरथं प्रति । तमापतन्तं सम्प्रेत्य मत्तवारणविक्रमं ।
 तावकानां रथाः सप्त समन्तात् पर्यवारयन् । मद्रराजं परीक्षन्तो मृत्योर्दंष्ट्रान्तरङ्गतं ।
 ततो भीमो महाबाहुर्विनद्य जलदो यथा । तालमात्रं धनुर्गृह्य शङ्खमभ्यद्रवद्रणे ।
 तमुद्यतं समीक्ष्य महेष्वासं महारथं । सन्वस्ता पाण्डवी सेना वातवेगहतेव नौः ।
 तत्रार्जुनः सन्वरितः शङ्खस्यासीत्पुरःसरः । भीमाद्रव्योऽयमद्येति तयोर्युद्धमवर्त्तत ।
 हाहाकारो महानासीद्योधानां युधि युध्यतां । तेजस्तेजसि संपृक्तमित्येवं विस्मयं ययुः ।
 अथ शल्यो गदापाणिरवतीर्थं महारथात् । शङ्खस्य चतुरो वाहानहनद्भरतर्षभ ।
 स हताश्चाद्रथान्तूर्णं खड्गमादाय विद्रुतः । बीभत्सोः स्यन्दनं प्राप ततः शान्तिमवाप च ।
 ततो भीमरथान्तूर्णमुत्पतन्ति पतत्त्रिणः । यैरन्तरिक्षं भूमिश्च सर्वतः समवस्तृतं ।
 पाञ्चालानथ मत्स्यांश्च केकयांश्च प्रभद्रकान् । भीमः प्रहरतां श्रेष्ठः पातयामास पत्रिभिः ।
 उत्सृज्य समरे त्वर्णं पाण्डवं सव्यसाचिनं । अभ्यद्रवत पाञ्चालं द्रुपदं सेनया वृतं ।
 प्रियं सम्बन्धिनं राजज्झरानवकिरन् वद्धन् । अग्निनेव प्रदग्धानि वनानि शिशिरात्यये ।
 शरदग्धान्यदृश्यन्त सैन्यानि द्रुपदस्य च । अतिष्ठत रणे भीमो विधूम इव पावकः ।
 मध्यन्दिने यथादित्यं तपन्तमिव तेजसा । न श्रेकुः पाण्डवेयस्य योधा भीमं निरीक्षितुं ।
 वीचाञ्चक्रुः समन्तात् पाण्डवा भयपीडिताः । त्रातारं नाध्यगच्छन्त गावः शीतार्दिता इव ।
 हतविप्रद्रुते सैन्ये निरुत्साहे विमर्दिताः । हाहाकारो महानासीत्पाण्डुसैन्येषु भारते ।
 ततो भीमः शान्तनवो नित्यं मण्डलकर्मुकः । मुमोच वाणान्दीप्ताग्नान्हीनांशोविषानिव ।
 शरैरेकायनीकुर्वन्दिशः सर्वा यतव्रतः । जघान पाण्डवरथानादिश्यादिश्य भारत ।
 ततः सैन्येषु भग्नेषु मथितेषु च सर्वशः । प्राप्ते चास्तं दिनकरे न प्राज्ञायत किञ्चन ।
 भीमश्च समुदीर्यन्तं दृष्ट्वा पार्था महाहवे । अवहारमकुर्वन्त सैन्यानां भरतर्षभ ।
 इति श्रीमहाभारते भीमपर्वणि भीमवधपर्वणि शङ्खयुद्धे प्रथमदिवसावहारे एकोनपञ्चाशोऽध्यायः ॥ ४६ ॥
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ कृतेऽवहारे सैन्यानां प्रथमं भरतर्षभ । भीमे च युधि संरब्धे दृष्टे दुर्व्याधने तथा ।
 धर्मराजस्तत्सूर्णमभिगम्य जनार्दनं । भ्रातृभिः सहितः सर्वैः सर्वैश्चैव जनेश्वरैः ।
 शुचा परमया युक्तश्चिन्तयानः पराजयं । वार्ष्णेयमब्रवीद्राजन्दृष्ट्वा भीमस्य विक्रमं ।
 कृष्ण पश्य महेष्वासं भीमं भीमपराक्रमं । शरैर्दहन्तं सैन्यं मे भीमं कचमिवानलं ।
 कथमेनं महात्मानं शक्यामः प्रतिवीक्षितुं । लेलिहमानं सैन्यं मे हविष्मन्तमिवानलं ।
 एतं हि पुरुषव्याघ्रं धनुश्मन्तं महाबलं । दृष्ट्वा विप्रद्रुतं सैन्यं मदीयं मार्गेणाहतं ।